

Maisematyölupahakemus nro 2021-12, tila Ukonjärvi 562-412-14-29

Ympäristölautakunta 07.12.2021 § 144
470/10.03.00.06/2021

Valmistelija

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

UPM-Kymmene Oyj on jättänyt maisematyölupahakemuksen, joka koskee leimausselosteen mukaisesti uudistushakkuiden suorittamista Oriveden kaupungin Onnistaipaleen kylässä sijaitsevalla tilalla 562-412-14-29. Sijaintikartta [liitteenä](#). Hakkuukuviota on 11 kpl 20 ha alueella, joista rantakaava-alueelle sijoittuu 7 hakkuukuviota yht. 11 ha alueelta.

Maisematyölupahakemus koskee Ukonjärvi nimisen ranta-asemakaavan maa- ja metsätalousalueella (M) sijaitsevia hakkuukuviota. (Kuviot 16, 16.1, 31, 36, 36.1, 57, 72.4.) Hakkuukuviokartta sekä leimausseloste ovat [liitteenä](#). Hakemuksen mukaan: ”Kuvioiden puusto on uudistuskypsää.” Kaikilta kuviolta kerätään hakkuutähteet. Kannot kerätään kuviolta 36, 36.1, 57, 16, 16.1. Säästöpuita jätetään min. 10 kpl/ha. Kaikki järeät haavat, lepät ja raidat säästetään. Maalahopuut ja kelot jätetään korjaamatta. Rantaan jätetään min. 20 m:n levyinen koskematon suojakaistale. Toimenpiteillä ei ole selvityksen mukaan vaikutusta pohjaveteen. Hakkuiden ajankohdaksi on suunniteltu loppusyksyä.

Ranta-asemakaavan määräyksessä maa- ja metsätalousalueelle (M) määrätään, että metsänhoitotoimenpiteet tulee suorittaa maisemalliset näkökohdat huomioiden.

Hakijan toimittamassa hakemuksessa on esitetty selvitys mm. rantaan jätettävästä käsittelemättömästä suojavyöhykkeestä. Lintujen pesimisaikojen huomioimisesta hakkuiden suorituksessa ei ollut mainintaa.

Naapurien kuuleminen on kaupungin puolesta suoritettu. Määräaikaan mennessä on jätetty 2 kpl kannanottoja. Kannanotoissa on esitetty mm. Kaanaan moottoriradan äänihaitan lisääntyminen, erämaamaiseman muuttuminen, haitat eläimille ja linnuille. Järviveden laadun heikkenemien lisääntyvän humuksen johdosta sekä maaperän ja maan vesitalouden muutokset esim. mahdollinen soistuminen. Lisäksi tilustien mahdolliset toimenpiteestä johtuvat vauriot. (Kannanotot [liitteenä](#).)

UPM-Kymmene Oyj on toimittanut jätetyistä kannanotoista vastineensa.

Hakkuualueiden kosteusoloihin ei ole tulossa merkittäviä muutoksia. Pintavesien haihdunta lisääntyy varjostavan puuston poistuessa. Kivennäismailla vesi imeytyy maaperään. Turvemailla pohjaveden pinta nousee haihduttavan puuston poistuessa. Turvemaat kuitenkin sitovat ja pidättävät vettä. Ojitusta ei ole tarkoitusta lisätä. Muokkausmenetelmänä laikkumätästys. Vesiä ei johdeta muokkauksenkaan yhteydessä alueelta pois, joten humustakaan ei siten päädy Vähä-Ukonjärveen. Kannot korjataan niin, että järveen viettävästä rinteestä kantoja ei poisteta, jotta estetään ravinteiden ja humuksen pääsy järveen. Pintavesiä suodattaa myös rannoille jäävä min. 20 m:n levyinen koskematon puustoinen kaistale. Tilustie on UPM:n tilalla ja tonteilla on tien käyttöoikeus. Tietä käytetään puutavaran kuljetukseen kuitenkin huomioiden, että tie pysyy

myös henkilöautolla ajettavassa kunnossa. Rekkojen kuormaus tapahtuu tiellä, joten jonkin verran joutuu mahdollisesti vuoroaan odottamaan. Avohakkuu muuttaa olosuhteita paikallisesti. Eläimet ja linnut voivat siirtyä lähialueelle uusiin lajityypilleen sopiviin paikkoihin ja vastaavasti hakkuualue muodostaa uuden elinympäristön sinne soveltuville lajeille. Ne lajit, jotka eivät voi sijoiltaan siirtyä, eivät vaarannu, koska niitä esiintyy lähimetsissä. Tarvittaessa mikäli alueella esiintyy jokin harvinainen tai uhanalainen laji, sen elinolosuhteita ei vaaranneta ja metsänkäsittelyssä otetaan lajin vaatimukset huomioon. Lisäksi jätetään säästöpuuryhmiä ja lehtipuut (paitsi koivu), katajat, kelot sekä myös maalahopuut jäävät elinympäristöiksi useille lajeille. Melu Kaanaan moottoriurheilukeskuksesta saattaa tonteilla lisääntyä, samoin erämaamaisema tonttien vierestä katoaa, kun metsä hakataan. Tontteja ympäröivä metsä on kuitenkin talousmetsää ja tontteja ostaessaan naapurit ovat tienneet, että metsänhakkuita jossakin vaiheessa tullaan tekemään. (UPM:n vastine liitteenä.)

Haettu toimenpide on uudistushakkuuta, mutta estettä haetun toimenpiteen mukaiselle maisematyölulvalle ei ole tuotu esiin. Mahdollisten haittojen rajoittamiseksi on lupapäätökseen mahdollista lisätä lupaehtoja.

Maankäyttö- ja rakennuslain 141 §:n mukaan: "Lupapäätökseen voidaan ottaa tarpeelliset määräykset. Määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista". Lupapäätökseen tulisi lisätä lupaehto, jolla varmistetaan lintujen pesintäaikojen huomioiminen toimenpiteen suorittamisessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n (maisematyöluvan edellytykset) 1 mom. mukaan "alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa". Lisäksi saman lainkohdan 3 mom. mukaan mm. " Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu".

Esittelijä

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää haetun maisematyöluvan ehdolla, että hakkuutoimenpidettä ei saa suorittaa lintujen pesintäaikana, 1.4 - 1.9. välisenä aikana.

Tämä päätös on voimassa kolme (3) vuotta ja annetaan julkipanon jälkeen.

Päätös lähetetään tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Perustelut: Haettu hakkuutoimenpide on uudistushakkuuta, joka vaikuttaa maisemaan alueellisesti ja ajallisesti, mutta ei pysyvästi. Vesistöjen rantaan jätetään riittävä maisemallinen suojakaista ja säästöpuita jätetään min.10 kpl /ha. Kaikki järeät haavat, lepät ja raidat säästetään. Myös kelot ja maalahopuut jätetään korjaamatta. Asetetulla lupaehdolla rajataan toimenpiteiden suorittaminen lintujen pesintäaikojen ulkopuolelle. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä se turmele kaupunki- tai maisemakuvaa ja maanomistaja voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan (MRL 140 §).

Sovelletut säädökset: Alueella oleva ranta-asemakaava sekä Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §, 140 § ja 141 §. Perittävän maksun osalta: Maankäyttö- ja rakennuslaki 145 § / Oriveden kaupungin rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä suoritettavat maksut.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn ajan.
